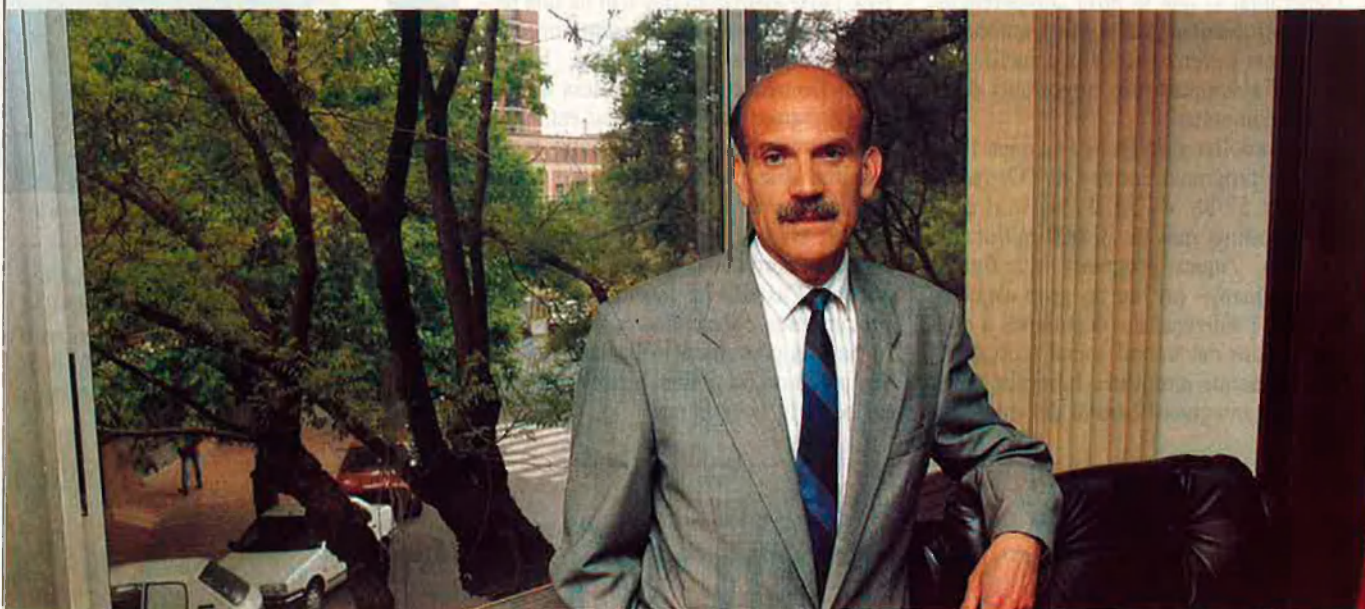

Els governs autònoms manquen de competències de treball

Diners desocupats

La funció de l'INEM (Institut Nacional d'Ocupació), com a gestor de polítiques d'ocupació activa, és motiu a hores d'ara d'una forta crítica per part dels sindicats. La primera i principal acusació és que "no és eficaç".

Vicente Castelló.

RAFA GIL

Tot va començar a finals del març passat quan l'INEM va demanar dos milions de pessetes a Josep Ros, l'alcalde de Torrent (l'Horta), ja que aquest candidat figurava en un projecte d'inversió de reformes urbanístiques inclòs en un programa de lluita contra l'atur. L'alcalde torrentí es va defensar declarant que ell no havia realitzat el polèmic projecte i per tant deixava el dubte en l'aire sobre la destinació dels fons de l'Institut Nacional d'Ocupació destinats als municipis.

La població de Torrent comptava l'any 1990 amb una desocupació del 10% del total d'habitants -5.600 aturats dels quasi 50.000 habitants que té la població-. Els recursos que l'INEM facilita a les corporacions locals perquè aquestes donen treball a la gent més desprotegida laboralment suma, només a la província de València, 2.700 milions de pessetes. Aquesta és una de les feines que regulen el funcionament de l'INEM, sotmés ara a crítiques que posen en dubte la seua funció.

"L'INEM no és un instrument de creació d'ocupació, sinó que serveix per solucionar els desajustaments que es produeixen en el mercat de treball", ha declarat a EL TEMPS Vicente Castelló, director general provincial de l'INEM a València. No és una opinió compartida per tots, ja que els sindicats no creuen en l'actitud *passiva* de l'organisme públic que ha d'ocupar-se dels desocupats.

Per exemple, Ferran Casado, secretari d'acció sindical i d'ocupació de CCOO al País Valencià, comentava al respecte que "L'INEM no pot ser un simple registre de desocupats i un instrument de gestió dels pagaments de les prestacions per desocupació". D'altra banda, Gustavo Gardey, secretari d'ocupació d'UGT del País Valencià, creu que "el que fa aquest organisme és gestionar la desocupació, és a dir, no fomentar l'ocupació".

Des de l'institut no es considera que la seua missió siga la de gestionar les polítiques d'ocupació, sinó que, segons Vicente Castelló, "és el govern central el

que s'encarrega de les normes relacionades amb aquesta matèria". És clar que hi ha una divergència de parers en aquest sentit. Els sindicats demanen una actitud més activa de l'Institut per a les polítiques d'ocupació, mentre que des de la mateixa institució del treball es defensen esgrimint en primer lloc la seua missió d'instrument. "L'INEM per si mateix no crea res", matisa Vicente Castelló, mentre que els sindicats recelen d'aquesta actitud *funcionaritzada* d'un organisme que controla una gran quantitat de recursos.

Malgrat tot, sindicats i INEM discuteixen en la comissió executiva d'aquest organisme quines són les fórmules necessàries per a un millor funcionament.

CAP A LA DESCENTRALITZACIÓ

"L'INEM no pot estar concentrat en un organisme macrocefàlic que depèn d'unes Direccions Provincials regides per funcionaris -argumenta Gustavo Gardey. Els sindicats consideren que aquesta és

una de les raons fonamentals del mal funcionament d'aquest organisme i pensen que la seua reforma passa ineludiblement per la descentralització. Ferran Casado demana també un transvasament de competències de l'Institut a la Conselleria, però afegeix que "el problema és que la Conselleria de Treball no demana res".

El conseller de Treball i Seguretat Social, Miquel Doménech, en declaracions efectuades a EL TEMPS, nega rotundament aquestes acusacions i indica que "la Generalitat sí que té prou competències per instrumentar una política autònoma en aquest terreny dedicada a incidir sobre els assumptes més importants de la nostra comunitat".

La Conselleria de Treball va crear l'any 1988 el programa Foment de l'Ocupació (Decret 57/88, de 25 d'abril), al qual s'han destinat més de 27.000 milions de pessetes. Aquest programa —que finalitzarà enguany— preveu un grup d'ajudes, accions i subvencions destinades a promoure, des del treball social (cooperatives, societats anònimes laborals, etc.), fins a la integració laboral del minusvà-

lid, passant pel foment de l'ocupació juvenil i la promoció de les iniciatives empresarials.

Per altra banda, des de l'Institut no es creu que a l'hora de prendre decisions siga significatiu que es prenguen als serveis centrals o a la província. "El què és important", ha declarat Vicente Castelló, "és acostar-nos al mercat local d'ocupació com a política general".

Els sindicats argumenten la descentralització afirmant que una acumulació de recursos permetrà una activitat més efectiva, i així asseguren que n'hi ha una descoordinació entre els diferents organismes encarregats d'aquesta tasca. El conseller Doménech no comparteix aquesta opinió i creu que "s'han anat establint i aplicant convenis subscrits entre la Generalitat Valenciana i el Ministeri de Treball i Seguretat Social amb la finalitat de definir els criteris més concrets per a aquesta coordinació". D'una altra banda, Vicente Castelló ha assenyalat que "es procura estar coordinats, però, en tot cas, hi ha una comunicació bastant fluïda, i sempre, a on no podem arribar nosaltres, arriben ells, i al contrari".

Miquel Doménech.

RAFA GIL

Almenys dos mil milions de pessetes és la quantitat aproximada que l'INEM destina als convenis que es firmen amb les corporacions locals, només a la província de València. El procés comença

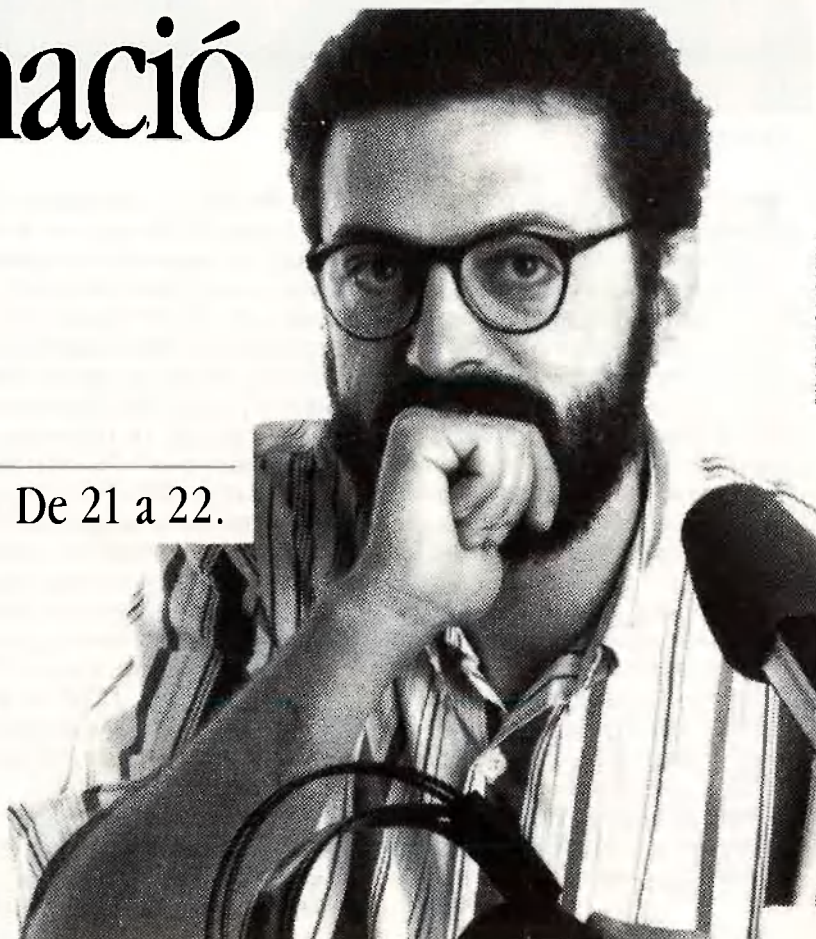
La Informació és això.

Santi Carreras

Força Esports. De 21 a 22.

CATALUNYA
RÀDIO

La ràdio nacional de Catalunya

Gustavo Gardey i Ferran Casado.

RAFA GIL

quan l'ajuntament corresponent presenta un projecte d'iniciativa local d'ocupació a l'INEM, i aquest normalment l'aprova, perquè, tal i com denuncien els sindicats, molts alcaldes no els presenten perquè creuen que l'ocupació és una tasca que no els correspon.

"La importància d'aquests convenis rau —comenta Vicente Castelló— en el fet que amb ells podem arribar on la iniciativa privada no pot". L'Institut ha concedit en el període que va des del principi de l'any fins a l'onze d'abril un total de 700 milions de pessetes, només a la província de València, en matèria de convenis.

Per la seua part, Ferran Casado ataca directament els alcaldes i diu que "els ajuntaments no tenen ni idea, i pensen que la desocupació no és una necessitat seua". A més, de vegades aquests recursos van destinats a uns projectes que no permeten als treballadors introduir-se en el mercat laboral, i simplement serveixen per mitigar la situació d'algunes famílies que estan prop del col.lapse econòmic i d'una situació desesperada.

"El problema dels convenis INEM-corporacions locals és que van dirigits a llocs de treball de caràcter assistencial", explica Casado. Mentrestant, l'INEM només demana als ajuntaments que complequen els seus projectes, i els envia una llista nominal de persones aturades, segons una baremació que estableix aquest organisme, i que impedeix que les corporacions locals actuen de manera discriminatòria.

"Els sindicats creuen que aquestes polítiques locals d'ocupació, com es fa per-

tot Europa —insisteix Gardey— són les que s'han de potenciar. A l'INEM només li preocupa que baixi la xifra, que baixi la taxa".

FORMACIÓ O DEFORMACIÓ PROFESSIONAL

Tot i l'existència de diferents cursos organitzats tant per l'INEM com per la Conselleria de Treball, apareixen opinions crítiques per les mancances d'aquests programes. La formació professional, segons Gardey, "ha d'estar adequada a les necessitats de cadascun dels sectors, matèries i, fins i tot, comarques".

Segons els sindicats, la formació —no sols l'ocupacional, que depèn de l'Institut directament, sinó també la formació reglada, que depèn de la Conselleria d'Educació— "pateix la mateixa inadequació". El problema, segons Casado, és que "la programació de la formació professional que fa l'INEM no té una base real, és a dir, no va en relació amb les necessitats del mercat".

Segons Gardey, "la formació professional es planteja com un negoci, i no com un instrument de les polítiques d'ocupació", i per això el que seria convenient fer és una formació selectiva en aquelles matèries que ocupen efectivament els treballadors". Per a dur a terme aquesta tasca seria necessari l'existència d'uns observatoris ocupacionals. Aquests haurien de ser creats per l'INEM, que ja en té alguns, però amb "un funcionament precari", segons els sindicats.

Vicente Castelló refusa totes aquestes crítiques i ens ha declarat que aquests observatoris que té l'INEM, ara amb un àmbit provincial, "ens mostren les nostres necessitats".

L'INEM ha donat a aquests observatoris un caràcter provincial —al contrari dels anteriors d'àmbit estatal— que permetrà, almenys, un millor reflex de les necessitats del mercat laboral.

AL PRINCIPAT, MÉS FORMACIÓ QUE CONTRACTACIÓ

Al Principat, dins del programa que la Direcció General d'Ocupació té previst per aquest any 1991 es vol "donar prioritat a les accions formatives sobre les ajudes a la contractació, per fer més efectiu l'accés a un lloc de treball i també —segons preveu l'informe— donar molta importància a l'acció social en favor dels sectors amb més dificultats d'inserció en el món laboral".

Les accions encaminades a complir aquests objectius s'estructuren en una doble línia. D'una banda, els anomenats Programes d'Ocupació, en col.laboració amb els consells comarcals, els ajuntaments i les entitats sense finalitat de lucre. Està previst igualment Programes de Formació, en col.laboració amb els Fons Social Europeu (FSE), als quals la Generalitat aportarà uns 3.554 milions de pessetes. Per últim, la Direcció General té programes d'Orientació Professional, en col.laboració amb el FSE, però amb una partida que es redueix a 19 milions de pessetes.

La Conselleria de Treball del govern balear, tot i que, segons el Director de Formació Ocupacional, Javier Cubero, "no té competències en aquesta matèria", realitza una tasca fonamentalment destinada a la "preparació d'experts en turisme", a més d'altres programes amb marcat caràcter social. La quantitat global amb què ha comptat aquesta Direcció General d'Ocupació ha estat durant l'any 1990 de 800 milions de pessetes.

A més d'accedir i col.laborar amb els programes que la CEE ha creat —Euroform, Nouw i Horizon—, la Direcció de Formació Ocupacional ha previst altres iniciatives, entre les quals destaca l'existència d'un curs de formació per a formadors turístics, que són uns cursos de post-graduats o llicenciats en turisme. En total hi ha un total de setanta programes creats.

Daniel Hermosillas